

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет права та економіки
Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права

Галузь знань	<u>29 «Міжнародне право»</u>
Спеціальність	<u>293 «Міжнародне право»</u>
Назва освітньої програми	<u>Міжнародне право</u>
Рівень вищої освіти	<u>третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства к.ю.н., доцент Хендель Наталія Володимирівна	+380957806375	n.v.hendel@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» вивчає питання особливостей імплементації міжнародного гуманітарного права в правову систему України, сучасні тенденції, теорії, виклики у правозастосуванні міжнародного гуманітарного права.

Мова навчання – українська.

Статус навчальної дисципліни – вибіркова навчальна дисципліна.

Метою вивчення «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» є підготовка висококваліфікованого фахівця у сфері міжнародного гуманітарного права, здатного до самостійної критичної та обґрунтованої науково-дослідницької, науково-організаційної, інноваційної діяльності в галузі міжнародного гуманітарного права, сприяння формуванню професійної правничої правосвідомості та

культури, системи правових понять та основних концепцій у цій сфері; ознайомити здобувачів освіти з особливостями застосування, імплементації міжнародного гуманітарного права в умовах збройної агресії РФ та ін.

Цілі освоєння дисципліни:

- розкрити теоретичний та нормативний зміст міжнародного гуманітарного права;
- виявити основні інструменти та засоби, що визначають сутність роботи юристів з питань міжнародного гуманітарного права;
- показати місце й роль міжнародного гуманітарного права в системі міжнародного права;
- ознайомити з практичним застосуванням норм міжнародного гуманітарного права під час збройного конфлікту та під час постконфліктного регулювання задля захисту «жертв війни».

Основними **завданням** вивчення дисципліни «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» є: надати уявлення та сформулювати систему знань про сучасні тенденції розвитку та застосування міжнародного гуманітарного права, визначити основні проблеми та виклики щодо правозастосовчої діяльності з міжнародного гуманітарного права, а також моделювати та розроблювати шляхи їх можливого вирішення.

Вивчення здобувачами курсу «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» сприяє професійному формуванню в цілому та пропонує актуальні напрямки наукового дослідження.

Передумови для вивчення дисципліни. Проблеми теорії та практики МП.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність

Розуміння та уміння розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК-1. Здатність виявляти глибокі теоретичні й емпіричні знання з міжнародного права; встановлювати взаємозв'язки окремих норм, інститутів та джерел міжнародного права, збирати, систематизувати та інтерпретувати емпіричні дані.

ФК-2. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері міжнародного публічного права.

ФК-3. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати джерела міжнародного права, національне законодавство, що складає нормативну базу проводжуваного дослідження, виявляти прогалини, недоліки, пропонувати шляхи вирішення невідповідностей.

ФК-4. Здатність отримувати наукові результати, що забезпечують поглиблення знань про міжнародно-правову систему.

ФК-5. Здатність проводити всебічну оцінку практики міжнародних судових та квазісудових установ, міжнародних арбітражів, критично її оцінювати та використовувати в дисертаційних дослідженнях.

ФК-8. Здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах професійної діяльності.

ФК-9. Здатність до генерування ідей та створення нових знань у сфері міжнародного права; викладати міжнародно-правові дисципліни на високому теоретичному та методичному рівні.

ФК-11. Вміння аналізувати та визначати тенденції розвитку міжнародного публічного права та його окремих галузей в сучасних політико-правових умовах.

Навчальна дисципліна «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання**, передбачених освітньою програмою:

ПРН-1. Використовувати та розуміти категоріальний апарат з предметної області досліджень.

ПРН-2. Знати предметну сферу сучасного міжнародного публічного права та суміжних сфер.

ПРН-7. Знати основні юридичні школи, що склалися у відповідній сфері правових досліджень.

ПРН-13. Визначати тенденції розвитку міжнародного публічного права та його окремих галузей в умовах інтеграції та глобалізації.

ПРН-14. Осмислювати практику міжнародних судових та квазісудових органів, практику міжнародних організацій.

ПРН-15. Знати закономірності та тенденції розвитку міжнародного гуманітарного права.

ПРН-18. Знати теорію та практику міжнародного гуманітарного права.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

поняття, сутність, систему і джерела міжнародного гуманітарного права;

історію виникнення та розвитку міжнародного гуманітарного права;

механізми захисту жертв війни;

питання імплементації і відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права;

Вміти:

аналізувати положення міжнародного гуманітарного права;

засвоювати досвід імплементації міжнародного гуманітарного права і притягнення до відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права;

розвивати практичні навички з вирішення завдань в рамках професійного забезпечення міжнародного гуманітарного права;

самостійно вести пошук і узагальнювати отриману інформацію пов'язану з правовим регулюванням обмеження засобів і методів ведення війни і захисту жертв війни;

працювати з різноманітними правовими джерелами, що пов'язані з обмеженням насильства під час збройного конфлікту;

писати офіційні листи, роз'яснення, інструкції та вести ділову кореспонденцію.

Володіти:

термінологічним апаратом міжнародного гуманітарного права;

прийомами і способами вирішення спірних питань пов'язаних зі застосуванням міжнародного гуманітарного права.

Аналіз:

упорядковувати набуті знання у вигляді доповіді, реферату, презентації або есе; аналітичної довідки; документування з відкритих джерел порушень норм міжнародного гуманітарного права; наукової статті або тез доповіді.

Оцінювання:

аргументовано обирати предметні області майбутніх наукових досліджень.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
6	180	30/6	30/6	120/ 168	3	5	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Еволюція міжнародного гуманітарного права	24	4	4	16	24	-	-	24
Тема 2. Поняття, джерела та принципи міжнародного гуманітарного права	28	6	6	16	28	2	2	24
Тема 3. Основні категорії та сфера дії міжнародного гуманітарного права	24	4	4	16	24	-	-	24
Тема 4. Роль Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоної Півмісяця у становленні й реалізації норм міжнародного гуманітарного права	26	4	4	18	24	-	-	24
Тема 5. Міжнародно-правовий захист жертв війни	26	4	4	18	28	2	2	24
Тема 6. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів	26	4	4	18	24	-	-	24
Тема 7. Імплементация міжнародного гуманітарного права і відповідальність за його порушення	26	4	4	18	28	2	2	24
Усього годин	180	30	30	120	180	6	6	168
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ДИФ. ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у

пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Еволюція міжнародного гуманітарного права Виникнення і розвиток міжнародного гуманітарного права. Формування «права Женеви». Розвиток міжнародного гуманітарного права в другій половині XIX століття. Гаазькі мирні конференції (1899 – 1907 рр.). Кодифікація міжнародного гуманітарного права у XX столітті.	4	-
2.	Тема 2. Поняття, джерела та принципи міжнародного гуманітарного права Поняття та особливості міжнародного гуманітарного права. Взаємозв'язок міжнародного гуманітарного права і права прав людини. Основні принципи міжнародного гуманітарного права і їхній зміст. Міжнародний звичай як джерело міжнародного гуманітарного права. Джерела міжнародного гуманітарного права.	6	2
3.	Тема 3. Основні категорії та сфера дії міжнародного гуманітарного права Поняття та ознаки збройного конфлікту. Види збройних конфліктів. Відмінності між збройними конфліктами міжнародного та неміжнародного характеру. Відмінності між збройними конфліктами неміжнародного характеру та внутрішніми безладдями й обстановкою внутрішньої напруженості/напруги. Застосування загальних принципів міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів неміжнародного характеру. Застосування статті 3 Женевських конвенцій та II Додаткового протоколу до Женевських конвенцій 1949 року до збройних конфліктів неміжнародного характеру. Правові наслідки початку збройного конфлікту міжнародного характеру. Закінчення війни та її правові наслідки. Капітуляція. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Поняття та категорії комбатантів. Права та обов'язки комбатантів. Відмінності комбатантів від цивільного населення.	4	-

	Правовий статус некомбатантів. Поняття жертв війни та осіб, яких захищають.		
4.	Тема 4. Роль Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця у становленні й реалізації норм міжнародного гуманітарного права Правові основи діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста. Основні напрями діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста. Правові основи діяльності Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Правове становище Міжнародної федерації Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Правовий статус і функції Українського товариства Червоного Хреста. Основоположні принципи Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Виникнення емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Лева і Сонця та Червоного Кристала. Функції емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця та Червоного Кристала. Відповідальність за незаконне використання емблем. Діяльність компонентів Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця в Україні під час україно-російського збройного конфлікту.	4	-
5.	Тема 5. Міжнародно-правовий захист жертв війни Визначення правового статусу жертв війни. Вимоги Женевської конвенції 1949 року і Додаткових протоколів 1977 року стосовно захисту жертв війни. Захист поранених та хворих у період збройного конфлікту. Захист поранених, хворих та осіб, що зазнали аварії корабля у період збройного конфлікту. Правовий статус військовополонених. Правове становище цивільного населення в період збройних конфліктів. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів. Міжнародно-правовий захист жінок і дітей під час збройних конфліктів. Визначення цивільних об'єктів і захист цивільних об'єктів. Цивільні об'єкти, що знаходяться під особливим захистом. Поняття воєнної окупації. Режим воєнної окупації. Захист цивільного населення окупованої території. Діяльність гуманітарних організацій під час збройного конфлікту. Гуманітарний доступ. Гуманітарна допомога. Гуманітарна дипломатія.	4	2
6.	Тема 6. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів Поняття засобів та методів ведення воєнних дій.	4	-

	Поняття заборонених засобів і методів ведення бойових дій. Загальне правило (ст. 35 I Додаткового протоколу 1977 р.). Принципи заборони засобів і методів ведення війни. Заборонені методи ведення воєнних дій. Заборона віроломних методів ведення війни. Відмінність між віроломством і воєнними хитрощами. Заборона нападу на цивільне населення. Заборона невибіркових нападів. Заборона нападу на зони, створювані для захисту жертв війни. Цивільні й військові об'єкти. Принцип обмеження за об'єктами (принцип розрізнення). Принцип перестороги (принцип вжиття запобіжних заходів). Міжнародно-правовий захист культурних цінностей під час збройного конфлікту. Загальний і спеціальний рівні захисту культурних цінностей. Міжнародно-правова регламентація ведення збройної боротьби на морі й у повітряному просторі.		
7.	Тема 7. Імплементация міжнародного гуманітарного права і відповідальність за його порушення Поняття імплементации міжнародного гуманітарного права. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в законодавстві України. Поняття порушень, серйозних порушень і злочинів у міжнародному гуманітарному праві. Міжнародно-правова відповідальність держав за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Відповідальність індивідів за порушення міжнародного гуманітарного права. Відповідальність індивідів за порушення міжнародного гуманітарного права в законодавстві України. Створення, правові основи діяльності кримінальних трибуналів ad hoc. Компетенція Міжнародного кримінального суду. Створення спеціального трибуналу для переслідування злочину агресії, вчиненого щодо України.	4	2

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи аспірантів щодо вивчення дисципліни «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» включається:

1. Обов'язкове знайомство з науковою літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Внесення до конспекту розгорнутого плану відповіді на встановлені питання до кожного семінарського заняття, згідно програми курсу.

- 3.Обов'язкове конспектування матеріалів до тем, винесених на самостійний розгляд здобувачів, згідно тематичного плану дисципліни.
4. Підготовка та виконання реферату/доповіді/есе/презентації/аналітичної довідки/документування з відкритих джерел.
5. Пошукова робота з Інтернет-ресурсами.
6. Підготовка до семестрового контролю.
7. Підготовка наукової статті або тез доповіді на конференцію.

Виконуючи самостійну роботу, аспірант знайомиться з рекомендованою в робочій програмі курсу літературою, яку він бере в бібліотеці чи в Інтернет ресурсах. Прочитані матеріали аспірант акумулює у власному конспекті у вигляді коментарів та нотаток до кожного пункту плану семінарського заняття та до окремих тем, винесених в робочій програмі на самостійне ознайомлення.

Конспект із виконаним завданням подається викладачу на перевірку під час проведення відповідного семінарського заняття, або в інший, визначений викладачем час.

Загальний підсумок самостійної роботи з вивчення курсу здобувач показує під час консультації.

Питання з кожної теми, які потрібно додатково розглянути та законспектувати, вказані у таблиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна форма/заочна
1.	Тема 1. Еволюція міжнародного гуманітарного права Роль А. Дюнана в розвитку міжнародного гуманітарного права. Формування «права Гааги». Формування «права Нью-Йорка». Формування «права Риму».	16/24
2.	Тема 2. Поняття, джерела та принципи міжнародного гуманітарного права Місце міжнародного гуманітарного права в системі міжнародного права. Функції міжнародного гуманітарного права. Відмінність між «правом Гааги» та «правом Женеви». Застереження Мартенса. Класифікація договорів у міжнародному гуманітарному праві за хронологією. Класифікація договорів у міжнародному гуманітарному праві за предметом регулювання.	16/24
3.	Тема 3. Основні категорії та сфера дії міжнародного гуманітарного права Поняття «збройний конфлікт міжнародного характеру». Поняття «збройний конфлікт неміжнародного характеру». Поняття та види гуманітарної інтервенції. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до різних видів збройних конфліктів.	16/24

	Застосування міжнародного гуманітарного права супротивними сторонами в збройному конфлікті неміжнародного характеру. Суб'єктна сфера дії норм міжнародного гуманітарного права. Застосування міжнародного гуманітарного права в часі. Вплив стану війни на дію міжнародних договорів. Заборона денонсації норм міжнародного гуманітарного права під час війни. Населення під час війни. Правовий статус іноземців на території держави, що перебувають у збройному конфлікті. Нейтралітет під час війни. Обов'язки нейтральної держави під час війни. Припинення військових дій та його відмінність від припинення стану війни. Загальне і часткове перемир'я. Інститут Держав-покровительок. Найманці. Добровольці. Шпигуни. Військові розвідники. Просторова сфера дії норм міжнародного гуманітарного права. Театр війни і театр воєнних дій.	
4.	Тема 4. Роль Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця у становленні й реалізації норм міжнародного гуманітарного права Історія створення Міжнародного комітету Червоного Хреста. Структура Міжнародного комітету Червоного Хреста. Функції і завдання Міжнародного комітету Червоного Хреста. Структура і завдання Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Основні напрями діяльності Міжнародної федерація Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Умови визнання національних товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Використання емблем як захисного знака. Використання емблем як відмітного знака. Захист від зловживань емблемами Червоного Хреста, Червоного Півмісяця та Червоного Кристала. Контроль за використанням емблем.	18/24
5.	Тема 5. Міжнародно-правовий захист жертв війни Правове становище медичних формувань і установ, медичного і духовного персоналу. Регламентация санітарних перевезень. Створення санітарних зон, зон безпеки, нейтральних зон і коридорів. Режим воєнного полону. Інтернування військовополонених. Правила розміщення військовополонених у таборах. Умови проживання, харчування, одяг, умови гігієни, медичне обслуговування військовополонених.	18/24

	Трудовий режим військовополонених. Права Держав-покровительок і МКЧХ щодо військовополонених. Кримінальні й дисциплінарні покарання щодо військовополонених. Закінчення полону. Звільнення і репатріація військовополонених. Створення нейтралізованих зон, призначених для захисту цивільних осіб. Коло обов'язків влади окупаючої держави щодо цивільного населення.	
6.	Тема 6. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів Заборона зброї масового знищення. Заборона ядерної зброї. Заборона хімічної та бактеріологічної зброї. Заборона звичайної зброї, яка завдає надмірних пошкоджень або має невивіркову дію. Заборона протипіхотних мін. Заборона ворожого впливу на навколишнє середовище. Визначення цивільних і військових об'єктів у Додаткових протоколах 1977 року до Женевських конвенцій 1949 року. Ознаки військових об'єктів. Класифікація культурних цінностей, їхні характерні ознаки. Міжнародний реєстр культурних цінностей. Особливості міжнародно-правового регулювання ведення збройного конфлікту на морі. Особливості установки підводних мін. Правила дій підводних човнів. Морська блокада. Особливості регламентації повітряної війни.	18/24
7.	Тема 7. Імплементация міжнародного гуманітарного права і відповідальність за його порушення Міжнародний і внутрішньодержавний механізм імплементации міжнародного гуманітарного права. Заходи, що вживаються в мирний час і у воєнний час. Контроль за додержанням міжнародного гуманітарного права. Контрольна діяльність представників сторін. Контрольна діяльність Міжнародної комісії з установлення фактів. Контрольна діяльність Держав-покровительок. Контрольна діяльність Міжнародного комітету Червоного Хреста. Нюрнберзький і Токійський міжнародні військові трибунали. Міжнародні трибунали по Югославії і Руанді.	18/24

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: - усної відповіді на питання лекційного курсу або тестування знань з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу; - розв'язання певних ситуацій, розв'язання кейсів тощо; - захисту завдань самостійної роботи; - виступу на семінарських заняттях.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення <u>диф. заліку</u> .	50%

Методи діагностики знань (контролю)	опрацювання лекційних матеріалів та літератури; підготовка до семінарських занять; надання відповідей на тести по темам курсу; розв'язання кейсів; виконання реферату, есе, презентації, аналітичної довідки, документування з відкритих джерел; написання тез доповідей та наук.статей; диф. залік.
--	--

Питання до заліку

1. Виникнення і розвиток міжнародного гуманітарного права.
2. Формування «права Женеви».
3. Розвиток міжнародного гуманітарного права в другій половині XIX століття.
4. Гаазькі мирні конференції (1899 – 1907 рр.).
5. Кодифікація міжнародного гуманітарного права у XX столітті.
6. Поняття та особливості міжнародного гуманітарного права.
7. Взаємозв'язок міжнародного гуманітарного права і права прав людини.
8. Основні принципи міжнародного гуманітарного права і їхній зміст.
9. Міжнародний звичай як джерело міжнародного гуманітарного права.
10. Джерела міжнародного гуманітарного права.
11. Поняття та ознаки збройного конфлікту.
12. Види збройних конфліктів.
13. Відмінності між збройними конфліктами міжнародного та неміжнародного характеру.
14. Відмінності між збройними конфліктами неміжнародного характеру та внутрішніми безладдями й обстановкою внутрішньої напруженості/напруги.

15. Застосування загальних принципів міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів неміжнародного характеру. Застосування статті 3 Женевських конвенцій та II Додаткового протоколу до Женевських конвенцій 1949 року до збройних конфліктів неміжнародного характеру.
16. Правові наслідки початку збройного конфлікту міжнародного характеру.
17. Закінчення війни та її правові наслідки. Капітуляція.
18. Правовий статус учасників збройних конфліктів.
19. Поняття та категорії комбатантів.
20. Права та обов'язки комбатантів. Відмінності комбатантів від цивільного населення.
21. Правовий статус некомбатантів.
22. Поняття жертв війни та осіб, яких захищають.
23. Правові основи діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста.
24. Основні напрями діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста.
25. Правові основи діяльності Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
26. Правове становище Міжнародної федерації Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
27. Національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
28. Правовий статус і функції Українського товариства Червоного Хреста.
29. Основоположні принципи Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
30. Виникнення емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Лева і Сонця та Червоного Кристала.
31. Функції емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця та Червоного Кристала.
32. Відповідальність за незаконне використання емблем.
33. Діяльність компонентів Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця в Україні під час україно-російського збройного конфлікту.
34. Визначення правового статусу жертв війни.
35. Вимоги Женевської конвенції 1949 року і Додаткових протоколів 1977 року стосовно захисту жертв війни.
36. Захист поранених та хворих у період збройного конфлікту.
37. Захист поранених, хворих та осіб, що зазнали аварії корабля у період збройного конфлікту.
38. Правовий статус військовополонених.
39. Правове становище цивільного населення в період збройних конфліктів.
40. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів.
41. Міжнародно-правовий захист жінок і дітей під час збройних конфліктів.
42. Визначення цивільних об'єктів і захист цивільних об'єктів.
43. Цивільні об'єкти, що знаходяться під особливим захистом.
44. Поняття воєнної окупації. Режим воєнної окупації.
45. Захист цивільного населення окупованої території.
46. Діяльність гуманітарних організацій під час збройного конфлікту. Гуманітарний доступ. Г Гуманітарна допомога. Гуманітарна дипломатія.
47. Поняття засобів та методів ведення воєнних дій.
48. Поняття заборонених засобів і методів ведення бойових дій. Загальне правило (ст. 35 I Додаткового протоколу 1977 р.).

49. Принципи заборони засобів і методів ведення війни.
50. Заборонені методи ведення воєнних дій.
51. Заборона віроломних методів ведення війни. Відмінність між віроломством і воєнними хитрощами.
52. Заборона нападу на цивільне населення.
53. Заборона невибіркових нападів. Заборона нападу на зони, створювані для захисту жертв війни.
54. Цивільні й військові об'єкти. Принцип обмеження за об'єктами (принцип розрізнення). Принцип перестороги (принцип вжиття запобіжних заходів).
55. Міжнародно-правовий захист культурних цінностей під час збройного конфлікту.
56. Загальний і спеціальний рівні захисту культурних цінностей.
57. Міжнародно-правова регламентація ведення збройної боротьби на морі й у повітряному просторі.
58. Поняття імплементації міжнародного гуманітарного права.
59. Імплементація норм міжнародного гуманітарного права в законодавстві України.
60. Поняття порушень, серйозних порушень і злочинів у міжнародному гуманітарному праві.
61. Міжнародно-правова відповідальність держав за порушення норм міжнародного гуманітарного права.
62. Відповідальність індивідів за порушення міжнародного гуманітарного права.
63. Відповідальність індивідів за порушення міжнародного гуманітарного права в законодавстві України.
64. Створення, правові основи діяльності кримінальних трибуналів ad hoc.
65. Компетенція Міжнародного кримінального суду.
66. Створення спеціального трибуналу для переслідування злочину агресії, вчиненого щодо України.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-/-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе), аналітичної доповіді за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе), аналітичної доповіді за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Разом балів за поточний контроль	50
Підсумковий контроль екзамен / залік	50
Всього балів підсумкової оцінки	100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	

74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Звичасві норми міжнародного гуманітарного права // fsfr.org/wp-content/uploads/2017/06/Zvich_Normi.pdf
2. Вивчаючи міжнародне гуманітарне право : навчально-методичний посібник. Друге видання / О. Войтенко, М. Єлігулашвілі, О. Козорог, Т. Короткий, В. Потапова, О. Стокоз, Н. Хендель ; за заг. ред. радника президента Товариства Червоного Хреста України з міжнародного гуманітарного права, к.ю.н. Т. Короткого. – Київ, УГСПЛ; Одеса : Фенікс, 2021. – 268с. https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/MGP_4_3.pdf
3. Гутник В. В. Процесуальні права учасників міжнародних збройних конфліктів у міжнародних кримінальних судах: монографія // Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2016. 302 с.
4. Коваль Д. В ім'я мистецтва: міжнародно-правовий контекстуальний аналіз захисту культурних цінностей у зв'язку зі збройним конфліктом: монографія. Одеса: Фенікс, 2016. 418 с.
5. Кулеба, Д. Що сталося з Римським Статутом в Україні? // Укр. часопис міжнар. права. 2003. № 4, спец. вип.: Міжнародний кримінальний суд. С. 39–56.
6. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право. 2020. 398 с. // <http://ua.icrc.org/wp-content/uploads/sites/98/2021/05/Nils-Melzer-Comprehensive-introduction-to-IHL-UKR.pdf>
7. Міжнародне гуманітарне право. Посібник для юриста / [М.М. Гнатовський, Т.Р. Короткий, А.О. Кориневич, В.М. Лисик, О.Р. Поєдинок, Н.В. Хендель]; за ред. Т.Р. Короткого. Київ-Одеса : Українська гельсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016. – 2017. 145 с. // <https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/MHP-final.pdf>
8. Права людини і збройні конфлікти : навч. посіб. / О. В. Сенаторова. Київ: ФОП Голембовська О.О. 208 с.
9. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право. – К., 2008.
10. Хендель Н. Міжнародне гуманітарне право у порядку денному «Жінки, мир, безпека» / Є. Лук'янченко, Н. Хендель // Забезпечення рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків в Україні: сучасні досягнення та перспективи : матеріали міжн. наук.- практ. конф., присвяченій 25-й річниці з дня прийняття Конституції України та 30-й річниці проголошення незалежності України (м. Дніпро, 10-11 червня 2021 р.). Дніпро. Дніпроп. держ.ун-т внут. справ. 2021. – С. 95-98.
11. Crowe J., Weston-Scheuber K. Principles of International Humanitarian Law, 2013, 207 p.
12. Hendel N. United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF) / Research Handbook on International Conflict and Security Law. T.M.C. Asser Press. 2022. P. 719-731.

13. Hendel N., Korotkyi T., Yedeliev R. Human Rights NGOs and Humanitarian NGOs / Research Handbook on International Conflict and Security Law. T.M.C. Asser Press. 2022. P. 813-837.
14. Kolb R. Advanced Introduction to International Humanitarian Law. 2014. 233 p.
15. Massingham E., McConnachie A. Ensuring Respect for International Humanitarian Law. Routledge. 2022. 294 p.
16. Quintin A. The Nature of International Humanitarian Law: A Permissive or Restrictive Regime? Edward Elgar Publishing. 2020. 384 p.
17. Sassòli M. International Humanitarian Law: Rules, Controversies, and Solutions to Problems Arising in Warfare. Edward Elgar Publishing, 2019. 720 p.
18. Saul B., Akande D. The Oxford Guide to International Humanitarian Law. 2020. 480 p.
19. Vanhullebusch M. The Law of International Humanitarian Relief in Non-International Armed Conflicts. BRILL. 2021. 492 p.